

MUSETTE — VEERA NELUS MARCEL — GEORG OTS

Hooaja viimase ooperilavastusena lisandus «Estonia» repertuaari Puccini «Boheem» — klassikaline muusikateos ooperiteatrite «raudvarast». «Boheemi» võime ikka ja jälle laval kohata, ning alati leiab ta rohkearvuliselt külalastajaid.

Sellise populaarsuse tõttu pole «Boheemi» kerge lavastada ega temas esineda. Sest küllastajal, kuigi ta «Boheemi» ka esimest korda vaatab, on ooperist teatav ettekujutus olemas.

5. JUULI
1962

2

**Õhtu
leht**

Ta on sellest katkendeid kuulnud küll heliplaadidelt, küll raadiost ja kontserdilavalt, ning õige mitmes esituses. Seetõttu on ta kriitilisemalt häälestatud kui vähetuntud ooperit küllastades ning ootab võrdluseks uut ja omapärast.

«Estonias» pakub «Boheem» kahtlemata palju meeldejäävat. Paul Mägi on lavastuses eelkõige taotlenud lihtsust, inimlikkust ja siirust, ning

30. VII 1962
seda antud ooper nõuabki. Vähe on ju lääne klassikaliste ooperite hulgas neid, mis eluliselt «Boheemi» ületavad. See ooper on küll lüüriline, üsnagi intiimne draama, kuid sealjuures rikka ja mitmekesise olustikulise küljega, paljude mahlakate karakteritega. Omamoodi eeskujuks jääb «Boheem» ka tänapäeva ooperiloojatele, sest temas on traagiline oskuslikult seotud koomilisega, argipäev poeetiga. Kahe noore inimese — Mimi ja Rudolfo liigutav ja omamoodi na-

Väga huvipakkuv ja pisut ebatavaline on seekord solistide koosseis. Kõrvuti tuntud näitlejatega esineb peaosalistena rohkesti noori, kes kõik oma ülesannetega tubliult toime tulevad.

Tiina Jaaksoole on Mimi osa senistest kahtlemata kõige vastutusrikkam. Ja kindlasti ka kõige õnnestunud. Võrreldes kas või Jolanthega Tšaikovski samanimelisest ooperist (esietendus mõõdundud talvel) on tunda suurt sammu edasi. Hääled on muutunud palju kand-

tused — kolmas ja neljas. Laululiselt on Padrik ka esimestes vaatustes nauditav, kuid siin tahaks teda näha muretumana ja võimalikult pisut kergemeelsenagi. Sest praegu varjutab Mimi enne teatavat mõtlikkuse vari, nagu saabuva õnnetu eelaimus.

Rudolfo vastutusrikkas partiis esinevad Henrik Krumm ja Kalju Karask. Esimese edukat esinemist ootasime isegi teatava endast mõistetavusega. Eks olnud sellele omamoodi tagatiseks mõni aeg enne esietendust õnnestunud hellindile lauldud Rudolfo aaria. Kalju Karask aga tõesti üllatas. Sõnalavastusest operetti, operetist ooperisse, ikka vastutusrikkastes osades — säärast kunstnikuteed ei suuda käia igati. Karaski Rudolfo kuulates ei teki säärast tунnet, nagu oleks tegemist üle jõu käiva ülesandega. Esitus on kindel ja veenev. Muidugi, ooperilaulja on Karaskis veel verinoor ja nõuab solistilt täit tähelepanu, mistõttu Karask-näitleja esimesele praegu varju kipub jääma. Kuid üks tasakaal tule koos kogemustega

«Estonia» solistidepere noorimate liikmete hulka kuulub ka Jelena Solovjova, keda «Boheemis» näeme tujuka ja põikpäi-

se, kuid samal ajal osavõtliku ja helde pariisitari Musette'i osas. Solovjova esinemine rõõmustab noorusliku sädelevuse ja sarmiga, milles ei puudu ilusad isikupärased jooned. Võimekale kolleegile, nagu seda on Veera Nelus (esineb samas osas), on Solovjova tubliks kaasosaliseks.

Ka maalikunstnik Marcel (Georg Ots ja Georg Taleš) ning muusik Chaurard (Ants Aasma) on antud toredate karakteritena, hea näitlejanärviga. Meenutagem siin näiteks Rudolfo «geniaalse vaimusünnituse» põletamist I vaatuses või boheemlaste ülemeelikut «tantsutundi» ooperi finaalis. Nendes oli nii leidlikkust kui ka parajat mõõdutunnet. Ainult mõnes kohas on tunda teatavat kärsitust. Selle asemel, et antud situatsiooni mõnuga välja mängida (näiteks peostseen I vaatuses, jõulu- laul II vaatuses), hakatakse asjatult kiirustama ja rabelema, mistõttu meeleolu kipub nagu kaduma ja vaatajal jääb üks või teine detail nägemata.

Orkestriga ja Raudsepp teinud tööd. Tänu pillirühma ümberpaigutusele on kõla line ühtsus märksa suurem ja «Estonia» orkestri suurimaid puudusi — viiulite

vähesus — ei ole enam nii märgatav. Ainult üks vana viga — lauljate katmine — annab ka nüüd end mõnikord tunda ja seda eriti dramaatilistel lõsumomentidel.

Parajal määdul «boheemlikku» kehust on Eldor Renteri lavakujunduses, kuigi tundub, et II vaatus dekoratsioonid (kohvik «Momus») oleks võinud puhtpariislikku elementi veidi rohkem rõhutada.

Dekoratsioon on ju raamiks tegevusele. On hea, kui ta ühtlasi suudab n.õ. materiaalselt kajastada neid tundeid ja meeleolusid, mis laval valitsevad. Selles suhtes on näiteks kolmanda vaatuse varahommikuselt hämar lavapilt Pariisi eeslinnast suurepäraselt õnnestunud. Majaseinale projekteeritud helendav aken selle taga toimuva varjudemängu on tegevust toredalt edasi viinud.

«Boheemi» etenduselt lähkud meeldiva teadmise- ga, et solistide järelkäsu eest on «Estonias» hakatud senisest rohkem hoolida

üks töota see palju enamat edaspidiseks.

Vilma Paalma